

Zgodnja DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi pol. in veljá po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemata za leto 4 gold., za pol leta 2 gl., za četert leta 1 gl; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXI.

V Ljubljani 25. prosinca 1878.

List 4.

Izgledi bogoljubnih otrok iz vsih časov kerianstva.

2. Bernardinica iz Lurda.

(Konec te dogodbe.)

Ako so se že prešnje prikazovanja bitro na okrog razglasile, se je toliko bolj še čudežni studenec. Od vsih strani so hiteli romarji, in drugo jutro bilo jih je 6000, ki so hrepeneče pričakovali srečne pastarice. Ko prihaja, jelo je med množico šumeti: „Svetnica pride, glejte jo!“ Mnogi so se dotikali njenega oblačila, tako zelo so spoštovali priprosto deklico.

In da bi se mlado serce pri toliki časti ne prevzelo, se tisti dan Marija — ne prikaže. Deklica prosi zastoj; Gospé ni! Njen obraz se ne razveseli, se ne spremeni, ne zamakne, kakor drugikrat, temuč vsa žalostna se verne nazaj. Studenec pa močnejše izvira, nego prešnje dni, v poterjenje nebeške prikazni. Tudi nekteri bolniki čudovito ozdravijo pri novem studencu. Silo veliko ljudstva prihaja od vsih plati. Slednjič se prepové, da se nobeden ne smé bližati čudodelnemu studencu. Še nedolžna deklica ima veliko prestati. Silijo jo namreč (nasprotniki), naj vse, kar je vidila, prekliče. Tega pa ne more. „Ko bi imela tudi življenje dati, bom zmeraj tako govorila, kakor sem z lastnimi očmi vidila“, vedno stanovitno odgovarja.

Ko je odločenih 14 dni preteklo, je sicer še tje hodila moit. pa Marija si ji ni več prikazovala. Še le 25. sušca 1858, v praznik Marijnega oznanovanja, jo zopet vidi, kakor prejšnje dni. Za ta dan — Marijin praznik — so tudi ljudje pričakovali, da se bode prikazala Mati Božja. In niso se zmotili. Kakor vselej, bila je tudi zdaj neizmérno lepa. Deklica je vsa nebeško srečna. „O, ljuba Gospá“, začne klicati, „bodi tako dobra in povej mi, kdo si in kako se imenuješ?“ — Devica se smehljá in nič ne reče, zakliče še enkrat: „O ljuba Gospá, bodi vender tako dobra, povej mi, kdo si in kako ti je ime?“ Devica postane še lepši, odgovori pa nič ne. Še v tretje ponavlja otrok svojo prošnjo z ravno tistimi besedami. Še ni odgovora. In le še priserčnije prosi Bernardinica. Pri zadnji prošnji razprostre presv. Devica sklenjeni roki ter pravi: „Jaz sem brezmadežno Spočetje!“ Bernardinica še ni nobenkrat slišala te besede. Ljudje pa so razumeli. Le ti so zdaj do dobrega vedeli, da prikazuje se sama Mati Božja.

Po poti v enomé ponavlja presrečna deklica: „brezmadežno Spočetje“, da bi mogla doma gospodu župniku povedati, kdo je ona gospá, ki se ji je že petnajstkrat

prikazala. Vsak dan prihaja več bolnikov k čudežnemu studencu. Veliko se jih spreobrne. Spovednice so zmiraj obdane s skesanimi grešniki. Odertniki in tatovi povračujejo krivično blago, pohujšanje prenehuje. Toliko sv. obhajil še ni bilo, kolikor to spomlad.

Še več ljudi — okrog 9000 — je bilo, ko se je malega travna Devica Marija predzadujkrat prikazala. Velik čudež se zgodi. Bernardinica poklekne z gorečo svečo, in ko vsa zamaknjena gleda nebeško Kraljico, nevedoma položi roko na gorečo svečo. Plamen goi in šviga med persti. Vsi se prestrašijo ter kličejo: „Opekla se bo, opekla!“ Deklica pa se smeja, ostane nepremaknjena in vesela. „Čudež, čudež!“ se sliši od vsih strani, tacga začudenja še ni bilo v Lurdu. Ljudstvo je bilo tako presunjeno, da ni bilo hudodelnika več najti. Sodnija ni imela ne tožb ne kaznovanja.

Med tem je prišel čas, da se je Bernardinica pripravljala za prvo sv. obhajilo. Ljudje so mislili, ko pojde pervikrat k sv. obhajilu, da se bode gotovo prikazala Mati Božja in da bodo kaj posebnega vidili.

Pervo sv. obhajilo je prejela sv. Rešnjega Telesa praznik. Toda vidili niso nič, kakor le prav pobožno ljubezni kopernečo deklico, ki je z izgledno in gniljivo pobožnostjo pervikrat prejela Gospoda nebés in zemlje.

Le še enkrat se ji je Mati Božja prikazala. In ta poslednja prikazen je bila samo za njo, izmed vsih nekako naj lepši. Pa o njej se ni veliko zvedelo.

Tudi o blagi Bernardinici sploh vam nimam veliko več povedati. Cez kake dve leti potem sprejele so jo usmiljene sestre Toda novištvu je pričela še le 1. 1866, in 30. vinotoka 1867 je bila preoblečena in imenovana „Sestra Marija Bernard“. Zmiraj je ostala ljubeznjiva, priprosta, krotka, ponižna Bernardinica. Večkrat je bolna. Ima namreč srečo veliko terpeti. Čudovito je njeno poterpljenje. Pobožna je kakor angelj, krotka kakor jagnje, priprosta kakor golobček. O prikaznih in posebnih milostih sama ne govori. Če jo kdo vpraša, pripoveduje naravnost in ponižno, kakor je vidila. Samo tri skrivnosti hrani za-se. Le-te so ji tolažba v terpljenji.

Lurd je zdaj skor naj imenitniši božja pot. Predlanskim je včasih po leti prišlo na dan po 10.000 romarjev, po 500–600 duhovnov iz vseh dežel svetá. V votlini je veličastna podoba Marijna iz najlepšega kararskega marmorja in okrog glave se bere v bliščečih zlatih čerkah: „Je suis l'Immaculée-Conception.“ (Jaz sem neomadežano Spočetje.) Nad votlino se vzdiguje veličastna cerkev, od Pija IX s posebno prednostjo obdarovana. V njej je veliko srebra in zlata, pa tudi veliko bergelj in družih hvaležnostnih spominkov, ki kažejo, da Marija nikogar ne zapusti, ki z otročjem za-

upanjem k Njej v potrebi pribeži. Voda iz prečudnega studenca se razpošilja po širokem svetu, in nezmerno je število bolnikov, ki so bili čudovito ozdravljeni. Velike so bukve, v katerih so popisani čudeži, ki so se godili na prošnjo Device Marije iz Lurda. 3. julija 1876 je bila podoba neomadežnega spočetja še slovesno kronana. Papež sami so poslali svojega namestnika; 35 škofov, 3000 duhovnov in do 100.000 vernih se je vdeležilo te svečanosti. Bernardinica pa je ostala in ostane v samotnih zidovih samostanskih v sredi terpljenja vesela — srečna!

Na konci te dogodbe, ki se je veršala pred 20 leti, in je čisto resnična, vas, dragi otroci! še vprašam: vam je li všeč? Ako bi kateri rekel, da se mu ne dopade, bi se sam izdal in pokazal, da ni dober otrok Marijin, da še nikoli ni prav pomislil nepopisljive sreče takega človeka, ki se mu Marija prikaže, ki sme z nebeško Kraljico govoriti tako, kakor se otrok pogovarja z materjo. Ljubite Marijo in častite jo, kakor jo je blaga Bernardinica.

Postelno razveseljevanje.

(Konec.)

Béži, tako je bilo rečeno sv. Kolumbanu, ki je bil kot mladenec preganjan zaradi telesnih in dušnih zmožnost; béži, „ako se hočeš rešiti“, in Kolumban béži. Mati ga hoče zadrževati, se vleže pred njim čez prag, ali Kolumban junaško koraka vkljub zadržki in béži. — Star služabnik stavi zanjke svojemu zapovedniku, mlademu Karolu Boromeju, in mu pripravlja nevarnost v sobi: komaj zapazi to čisti mladenec in naglo zbeži. — Sv. Alojzij bi bil pri igri za zastave imel poljubiti v dobljenje zastave samo senco neke osebe: prestraši se, popusti zastavo, naglo zbeži in se ne dá nikoli več spraviti k taki igri. — Putifarjeva žena prisoja čistemu Jožefu nesramnost: Jožef precej béži; prime ga za plašč, da bi ga zadrževala: Jožef pusti plašč v njenih rokah in zbeži. — Sv. Aleksandra, ta 22letna junakinja iz Aleksandrije, je živela 12 lét v skalnati votlini kakor živa pokopana, prejema je od prijateljic le toliko hrane, kakor ji je bilo ravno za življenje potrebno, — da se je ognila nevrednemu poželenju.

Ogibaj se tudi ti, keršanska mladost, ako čistost ljubiš, po zgledu Marije in njenih pravih naslednikov se ogibaj svetá in njegovega veselja — zanj čistosti. Keršanski mladenec, ogibaj se tovaršij, v katerih se dvoumno ali naravnost nesramno govori, kjer se nečiste pesmi pojó, kjer se nespodobne norčije uganjajo, spotkljive pravljice pripovedujejo, kjer se klafá. Ogibaj se, keršanska devica, tistih, kateri v kakoršni koli podobi z medenim prilizovanjem ali s prederznimi šalami, s posebno postrežljivostjo in z darili in takimi prijaznatmi otemnuje tvoj naj svetlejši biser, t. j., ki tvojo sramožljivost alabé. Béži pred zapeljivcem, ki stega po tebi hudobno roko, béži pred njim kakor pred roparjem ali razbojnikom. V begu je zmaga; beg je tedaj častitljiv, toliko častitljivi, kolikor veči serčnosti je včas k temu potreba.

Ako pa prideš v okolišine, da ne moreš bežati, potem se spomni, da je Bog še celó brezumnim stvarém dal orožje v njih varstvo, in brani tedaj svojo čednost! Ne brani je pa samo na videz, temuč resno in odločno, kakor bi branil naj dražji blago in samo življenje; rabi tedaj svato silo zoper vtelesenega satana, bodi si kdor koli. Mladi Tomaž Akvinski je pri tem boju segal v ogenj. Sv. Edmund, ko se je v Parizu šolal in se mu je bližala zapeljivka, je popadel bič v roke, in je pre-

ginal mercino. In kako marsiktera devica je pri tem vojskovanji in brambi svoje čistosti razodevala poprej nepozuano moč! O koliko veselje imajo angeli nad takim bojevanjem! Kako bo taka junaška serčnost enkrat nedolžnosti pred vesoljnim svetom čast delalo! — In kaj je storil sv. Bernard, ko je nesramnica prišla k njemu? Vpil je na ves glas: „Razbojniki! razbojniki!“ in njegov klic na pomoč ga je rešil. Kaj je storila čista Suzana, ko je bila v zapertem vertu zalezovana od nesramnih starcev? Preslabotna braniti se dvema, klicala je z močnim glasom, in to jo je rešilo. V stari zavezi je bilo celó zapovedano tako osebo, ki je opustila klicanje na pomoč tam, kjer se je zamoglo slišati, kamnati z zapeljivcem vred. Tako resno gleda tedaj Bog na to, da se rabijo ti pomočki za obvarovanje svete čistosti.

To je tedaj vrednost čistosti. Torej, keršanska mladina, čuj, béži, vojskuj se, s tem orožjem gotovo zmagaš in si ohraniš neomadežano čistost.

Škofovska petindvajsetletnica v Smirni.

Angelu (škofu) občine v Smirni piši: „Poznam tvojo žalost in tvojo revšino, pa ti si bogat... Ostani stanovitou do konca.“

(Skr. razodenje.)

Do današnjega dné so se spolnovale te svarivne in preroške besede sv. aposteljna Janeza, ki jih je pisal z otoka Patma angelu, t. j. škofu srenje v Smirni; zakaj ostal je stanovitou osemnajst stoletij do današnjega dné v svojih naslednikih. Mičen in spodbuden oddelek cerkvene zgodovine bi se dal pisati o tej apostoljski srenji in o njenih „angelih“, počenši od sv. Polikarpa, čegar kosti počivajo v velikem altariju kapucinske cerkve, do današnjega višega pastirja, kteremu je bilo pred kratkim časom dano obhajati svojo škofovsko petindvajsetletnico. Duhovstvo in katoliško ljudstvo iz Smirne in iz okolice se je z veseljem poprijelo te prilike, mnogozaslužnemu in zato visoko spoštovanemu višemu pastirju skazati svoje spoštovanje in hvaležnost. Škofijska cerkev — njegovo delo — je bila pri vratih pomenljivo ozališana z vencu in napisu, z njegovo podobo na vrhu. Škofi in nadškofi iz Mašah-a (armenskega obreda), iz Carigrada, s Krete in s Kios-a so bili prišli k slavnosti; drugi iz male Azije, iz Gerške so mu pismeno naznanili svoje vošila in veselo vdeleževanje. Pri slovesni sv. maši so bili pričujoči tudi konzuli katoliških držav in poveljniki takrat v zavetniku stoječih vojnih ladij; tudi vlada je bila poslala (keršanskega) zastopnika. Pri sv. maši je bilo lepo petje; zeló je pobožnost povzdigovalo tudi igranje avstrijske vojne godbe tam stoječe admiralne fregate „Kustoce“. — Po evangeliju je kanonik Castelli po predreku: „Mozes, mogočen v svojih besedah in v svojih djanjih“ — v poldrugo uro dolgim govoru naskikal življenje višega pastirja.

Vincencij Spaccapietra, rojen iz Neapeljna, je bil kot mašnik v redu Lazaristov — misijonskih duhovnov sv. Vincencija Pavlanskega — in je bil v praznik Marijinega darovanja, 21. listopada 1852, od sv. Očeta Pija IX posvečen za misijonskega škofa. Kmalu potem je potoval v Port-au-Prince, glavno mesto republike Hajti. Velike težave in nepremagljive zapreke so ga prisilile že mesca mal. serpana 1853 ta otok zapustiti in se podati na otok sv. Tomaža, od koder je čez 4 mesce zopet odrinil v Puerto Espana na otoku sv. Trojice, ker mu je bila izročena ta obširna škofija, ki je bila brez pastirja. Škof Spaccapietra je bil od prebivalcev po pravici sprejet prav kot tolažilni angel. Trud

in prizadevanje tega dobrega pastirja je pa tudi rodilo obilen sad. Po njegovih pastirskih pridigah se je začelo versko življenje z novega razcvetati. Ker je vsaki petek na hribu, kjer je bil napravil križev pot, oznanoval kraljestvo Kristusovo, je imel vedno veliko množico poslušavcev od vseh strani. 15. rožnika 1854 je sklical prvi okrajni cerkveni zbor in mu je predsedoval kot pooblaščenec sv. Stola. Cerkveni zbor, to je bilo takrat nekaj novega v Ameriki, in slava je zadonela njegovemu imenu v mladi cerkveni zgodovini amerikanski.

Mesca kimovca 1854 je razsajala kolera po otoku. Njegova vdanost in skerb za ovčice je zbudila občudovanje med ljudstvom; povsod je skazoval dobrote in tolažil reveže. Vkljub velikim nevarnostim je pa ohranil Bog drago življenje, ker ga je bil še za druge reči odmenil. — Mesca vel. travna 1855 je bil misijonski škof povzdignjen za nadškofa Puerto Espanškega; leta 1859 so ga Pij IX imenovali za nadškofa v Anciri (Ancyra) i. p. i. ter ga poklicali za druge opravila. Njegov odhod iz Puerto-Españe so prebivalci obžalovali kot splošno nesrečo. Pridši v Rim, se je l. 1860 odpeljal v Sveto deželo, kjer je s svojo prepričalno besedo in modrimi sveti poravnal pritežnosti, ki so se bile takrat vzdignile v patrijarhalstvu.

S smertjo nadškofa Muzzabini-a je zgubila občina Smirnska svojega „angela“. Ko je zbor v propagandi iskal vrednega naslednika sv. Polikarpu (prvemur škofu), rečejo nekega dne Pij IX zbornemu predniku, kardinalu Barnabu-u: „Ne išite dalje novega pastirja za Smirnsko škofijo; sem ga že našel, — monsgr. Spaccapietra je.“ 29. rožnika 1862 je prišel med občnim veseljem vsega keršanskega prebivalstva v glavno mesto male Azije in je sprejel slavno pastirsko palico, ktero je imelo toliko velikih in svetih mož od preslavnega mučenika in prvega škofa Smirnskega, apostoljskega učenca, sv. Polikarpa.

Perva skerb novega škofa je bila, povzdigniti versko življenje, ki je, se vé da, v Smirni, kjer je toliko krivoverstev, med katerimi je katoličanov po številu najmanj, kjer tergovstvo, posvetnost, in različne narodnosti od vseh strani širijo vnežarnost v verskih rečeh; — hudo zanemarjano, če se neprenehoma ne podžiga plamen vernosti. Vstanovile so se bratovšine za različne stanove in starosti ter štejejo veliko število odov. Duhovne vaje za može in žene, za mladenčce in device opravljata vsako leto ali škof sam ali pa pokliče za to glasovite mašnike. Mnogokrat višji pastir po dvakrat pridiga ob nedeljah in praznikih. Ko se poleti premožnejše družine raztresejo po deželi, hodi viši pastir med tednom po deželi pridigat in svete zakramente deliti; ne vročina, ne dež, ne vihar ga ne zadržuje. Ker ima razum svoje velike škofije še oskerbovati apostoljsko namestništvo za vso malo Azijo, si lahko mislimo mnogoopravično delavnost tega apostoljskega moža; za vse je vnét, zanemarlja le — samega sebe. V pojasnilo naj povemo naslednji dogodek. Škof je bil zbolel, pa ne nevarno. Zarad njegove visoke starosti mu zdravnik reče v postelji ostati, češ, da bo drugo jutro prišel pogledat. Teda škof zjutraj vstane, gre najmanj četert ure daleč k sijenskim sestram maševat, ter se domú vernivši zopet podá v posteljo. Ko kmalo potem zdravnik pride, je bil zeló vesel, da se je Njih milosti zboljšalo, in dovoli mu nekatere ure v sobi ostati pokonci.

Svojemu duhovstvu je škof zarés četovsk prijatelj in vsaki mesec zbere mašnike iz mesta in iz okolice k vednostnim razpravam in k posvetovanju v duhovskih zadevah. Zraven vneže za čast Božjo pa tudi ne pozabi skerbi za telesni blagor terpečega človeštva. To je posebno sijajno pokazal zdaj, ko je treba bolnim in ranjenim turškim vojakom in zapušnim sirotam pomoči

in podpore. To pa tudi turška vlada pripoznava; dasi-ravno se mora sploh od vsakterega blaga brez razločka plačevati po osem odstotkov vvoznine, so vse reči, ki prihajajo za misijonske mašnike, za šole, za cerkvene naprave in za cerkve, vvoznine popolnoma proste. Veselo bi pač bilo, ko bi bila Cerkev po vseh „omikanih“ deželah tako prosta, kakor je v maloazijski Turčiji. Sultan sam je počastil nadškofa ter mu podelil medždijaki red.

Omeniti je še velikansko delo, s katerim si je nadškof Spaccapietra postavil spominek ne le v Smirni, ampak sploh v mali Aziji, in to je nova stolna cerkev, zidana vstanovniku škofije, sv. Janezu evangelistu. Zidanje je bil pričel njegov prednik, a li velikansko delo izvršiti je bilo prepušeno sedanjemu nadškofu, kar je tudi res v priméroma kratkem času dokončal. Prišel je bil kot ubog misijonar in njemu so veljale besede skrivnega razodenja: „Poznam tvojo revšino; pa ti si bogat.“ Reven je bil po pozemeljskih sredstvih, bogat pa po upanji, po dobri volji in po delavni moči, in zato je tudi doveršil to delo. Nihče ne pozná truda, pomanjkanja in pritežnosti, ki jih je nadškof imel pri nabiranju darov za cerkev po Laškem, Francoskem in nekaj tudi po Španjskem. Povsod so ga navdušeno sprejemali in z darovi pomagali doseči vzvišeni namen. In zdaj je dodelana lepa, prijazna stolica s tremi čolni, priprosta sicer, ali skerb za njeno notranje ozališanje s podobami itd. je prepušena hvaležnim, priprostim in radodarnim prihodajim rodovom, katerih djanska moč se razodeva od dné do dné bolj.

Veliki altar je iz marmeljna; krasna podoba (v dvojnati človeški velikosti) kaže sv. Janeza na samotni skali Patmu med valovi, v zamaknjenji s proti nebesom obrnjenimi očmi, od koder so mu bile pregloboke skrivnosti razodete. Nobeden ne bo mogel gledati veličastne podobe brez ginjenja in pobožnega navdušenja. Podoba in altar, oboje je darilo sv. Očeta Pija IX. Za trud pri nabiranju darov pobožni pastir za se ni nič obdržal. Svojemu Bogu in prvemu predniku (sv. Janezu) v čast je zidal dostojno hišo; on pa, ponižni služabnik in naslednik, stanuje še v najeti hiši, in marsiktera duhovnišnica na deželi ni tako priprosta, tako borna, kakor je stanovanje Smirnskega nadškofa. „Poznam tvojo revšino, pa ti si bogat.“

K temu popisovanju o nadškofu Spaccapietra-tu in Smirni po „Freib. Kirchbl.“ naj pridnem še nekoliko iz tega, kar sem l. 1866 sam vidil v tem mestu. Smirna šteje kacic 200 tisuč duš, do 80.000 turkov, 60.000 razkojnih grehov, 14.000 katoličanov, 10.000 armenov, veliko judov itd. Več katoliških redov ima ondi svoje šole. Mesto je naj lepše po tistih krajih, koder prebivajo katoličani.

Kakor je višji pastir z duhovstvom in redovništvom v Smirni goreč za dobro, tako tudi prebivalstvo. Bila je ravno procesija sv. Rešnjega Telesa, ko sem prišel s parnika v mesto, in ne morem dopovedati, kako je bilo častitljivo, spodbudno in velikansko. Vodil je procesijo sam vikših škof. Vse je bilo zamisljeno v prelepo slovesnost. Tuji jaz sem imel še prilikó nekaj časa z obhodom iti za šolarji. Neizrečeno lepo je bilo vse okinčano in z višáv so kar sule cvetlice dali na procesijo. Tako je tam šega.

Po dokončani procesiji so mi dovolili pričujoči vikš škof Vinc. Spaccapietra še maševati opoidan. Zarad praznika sv. Rešnjega Telesa poslednji dan majnika so v kapucinski cerkvi Šmarnice sklenili še le naslednji dan, 1. rožnika. Bilo je zopet polno ljudi, zlasti tudi gosposkih, ki so se kaj lepo obnašali. Tudi pri sv. Obhajilu jih je bilo veliko.

Pri kosilu, h kateremu so bili tudi mene povabili, so vikári pastir govorili med drugim o novi stolnici, ktere zidanje je bilo takrat nekako doveršeno. Pravili so, da je v njo obrnjenih že 500.000 frankov, pa da jih potrebujejo še 300.000, da bi se čisto dodelala in lepo vpravala, da pa ni denara in se delo ne more nadaljevati. Vidil sem novo stolnico že poprešnji dan. Tri ladije ima in na vsaki strani 5 kapelic. Prelepa Božja hiša bo zaréa, kadar bo čisto z vsim doveršena. — Slišal sem praviti, da po turških okrajinah morajo z novimi zidavami zelo hiteti nakviško, da moslemska prenapetost ima manj časa se repenčiti. Kapucinski cerkvi so bili pred nekaj leti stolpič postavili v eni sami noči. Neko drugo cerkev so bili zidali v 43 nočéh; — pri prava v taci primérlejeh mora biti gotova, da kar hitro skladajo.

Tudi šole kažejo kaj pridno delavnost nadškofovo, njegovega duhovstva, redovništva in z njimi vred vsih dobrih katoličanov. Nadškof sami so razkazovali šole usmiljenih sester z 8 razredi, v kterih je prav veliko deklic in k tem še do 40 sirot. V službi imajo več iz sužnosti odkupljenih zamurk; nektare so posebno pobožne. V šolah je tako lep red, da se ne moreš načuditi; prijaznost in ponižno zaupljivost vikšega škofa do otrok in do učeništva vse navdušuje in napravam posebno veselo življenje daje. Tako raznih pisarij v vsih šegah olupšave še nisem vidil, kakor tukaj. Ročne dela so kaj točne in lične. Sestre imajo v mestu 4 naprave: dvojno šolo, bolnišnico, sirotišnico, pa še zunaj mesta velik vstav z drugo šolo. Enako se odlikujejo s šolami očetje lazariisti. Ni dvomiti, da šole so tudi zato v tako lepem cvetu, ker turška vlada se ne vtika vmés in ne moti katoliške Cerkve v odgoji mladine, pa tudi ni ne naj manjši misli, da bi Turk nemuselmane silil v svoje turške šole.

Ogled po Slovenskem in dopisl.

Iz Ljubljane. (Poslavljenje gosp. Drag. Lahajnarja. Družba Božjega groba. Djanje patrijarhov in oo. frančiškanov v Sveti deželi. Cerkev v Nazaretu in njeni dobrotniki. Ana Lah.) Prezvzišeni patrijarh Jeruzalemski Vincencij Bracco so 19. okt. 1877 gosp. Karolu Lahajnarju, posestniku ljubijanskemu itd., zarad znamenitih zaslug, ki si jih je pridobil za Božji grob in sploh za Sveto deželo, podelili viteški red Božjega groba, in svitli cesar so mu privolili red nositi. — V Koloniji ob Renu je namreč ustanovljena družba Božjega groba, ki ima namen: z darovi pripomoči, da se ohranijo, lepšajo, povzdigajo keršansko katoliški spomini in svetiša Svete dežele, da se ondi razširja katoliška vera; družba tudi s prav mičnimi in podučnimi spisi s podobami vmes („Das heil. Land“) razširja znanje svetih krajev. To družbo, bratovšino, je bil goreči ranjki gosp. Miškovic pričel in jo nekoliko razširil tudi pri nas. Udje dajejo le po nekaj malo soldov na leto, stori se pa v Sveti deželi prav veliko dobrega. Po Miškovičevi smerti je gosp. Lahajnar bil prošén ter je sprejel to zadevo, ktero je oskerboval z veliko vestnostjo in natančnostjo in je tako res zelo koristil Sveti deželi, ter si zaslužil red in naslov: „vitez Božjega groba“.

Svitli cesar Frančišk Jožef sami, ki so bili pred nekterimi leti v Jeruzalemu, so ondi veliko dobrega storili za cerkev Božjega groba in za svete kraje, založili pobožne ustanove itd. ter so s svojim lastnim djanjem poterdili skerb in darežljivost za Sveto deželo. Jeruzalemski patrijarhi močno razširjajo omiko v Palestini. V ta namen imajo blizo Betlehema, v Bejt Džali,

tudi svoje semenišče, povzdigajo in zidajo svetiša in razširjajo katoliško vero po deželi.

Kakor po eni strani jeruzalemski patrijarh, tako delajo po drugi z veliko marljivostjo očetje frančiškani, starodavni misijonarji, v prid sv. vere na Jutrovem. Ravno te dni nam je došlo pismo od preč. gosp. komisarja za Sveto deželo, o. Ciprijana Trevizanskega, ki poroča, kako je bila poslednji čas obnovljena cerkev oznanjenja Marije Device v Nazaretu, in pa obilno zlasti tudi s pomočki iz slovenskih dežel. Namreč:

„Delo z Nazareško cerkvijo je bilo doveršeno, hvála Bogú, pretečenega mesca vinotoka s stroški 22.000 frankov. Kakor sem že Vam pisal, cerkev se ni v novo zidala, ampak zdaljšala. Bila je bolj široka kot dolga s 3 ladjami. Zakaj, ko je bila l. 1730 zopet zidana od oo. frančiškanov na mestu stare cerkve, kjer je stala Marijna „sveta hiša“, niso imeli več kot šest mescev časa za njeno stavbo. O tem času turškega preganjanja je bil namreč takratni paša v ta namen dovolil čas svojega popotvanja v Meko, kar je terpelo ravno 6 mescev. Frančiškani tedaj niso mogli nadaljevati pričetege dela, temuč ko so nekaj čez polovico izdelali, so mógli obdelje postaviti in delo skleniti. Dal sem torej z zbranimi milošnjami zdaljšati vse tri ladije za družih 11 metrov. Dal sem tudi narediti prav lepo arhitektonsko lice po načertu, ki je bil narejen tukaj v Benedkah. Poslednjič sem na enem oglu cerkvene planice (terase, plane strehe) dal postaviti stolp 18 metrov visok, v kterem je 7 zvonov. Sedaj tedaj zamore ljudstvo iti v cerkev in ne hodi več skoz samostansko zapertje, hodi pa zunaj po novi poti, ki je nalaš narejena, ker pokopališe je prestavljeno unstran verta. Tako se zdaj cerkev kaj lepo vidi od daleč, bodi si od strani jeruzalemske ali s Taborja.

Želel bi, da o vsem tem denete spis v svojo neprecenjeno „Zgodnjo Danico“, ali tudi v kak nemšk list, da se s tem zahvala izreče ondotnim prebivalcem za njih izdatne podpore z darovi, ki so jih dajali za ta namen po srednici, dobri Ani Lah.“

Kako veliko in lepo delo Bogu in Mariji na čast se je tedaj doveršilo s pomočjo malih darov, ki so kapali skupaj, bi djal, sold za soldom! Reva Ana Lah pa je užila veliko zaničevanja, prestala silo truda, in dokaj potov prelazila, ktere pa bode Marija nji, kakor tudi darovalcem darove, z naj večí obilnostjo povračevala. (Omenjeno bodi, da ta dobra, priprosta in ponižna oseba je zdaj, na očeh bolna, dobila gostoljubno sprejetje v samostanu usmiljenih sester v Zagrebu, kterim bodi zato prav posebna zahvala izrečena.)

Naj slajši Ime.

(Poleg nemškega: O süssester der Namen all'.)

Najslajši izmed vsih imén,
Kar jezik jih človeški
Zgovarja: Jezus, plam ognjen',
Neskončni dar nebeški!
Ponižno serce Ti darim,
Te molim, z angelji slavim,
Ki klanjajo se Tebi.

Imé mogočno, strah pekla,
In vsih nebés sterčenje;
Imé, ki mertvim v grobu dá —
Poverne jim življenje. —
O naj doni ti večna čast,
Imé presladko, Božja last!
Po angelju nam znano.

Te vredno, o Imé, slavít',
Vse stvarjeno ni zmožno,
Svetosti neizmérne svít —
Vse Tebi je podložno;
O naj z duhovi vsih višin
Ti slavo pojem v prahu sin:
O bodi počéšeno!

Imé nam drugo dano ni,
Da v njem bi se otéli;
Le tó nam luč, toláží delí,
In rane vse zacéli,
Sladí celó nam grenko smert,
Posveti v temni grob odpert',
Da nima več strašila.

Imé presladko bodi mi,
Škit, bramba zmagovita;
Ko jezik „Jezus!“ zgovóri,
Naj greh, pekel bežita,
Naj vedno sije žar mi Tvoj,
V dolini solzni bod' z menoj, —
V življenju ino v smerti.

Poživi, sveto me Imé,
Da bom volján terpeti
Žaljenja tudi prebritké
Za Té v ljubezni sveti.
Potem objél bom križ serčno,
Daril Ti dušo in telo,
Ki si na njem me rešil.

Radoslav.

Sveta Devica.

(Prosto poslovenjena.)

Smem li grešnik, Božja Mati!
Pesmico ti darovati?
Sin Adamov, poln slabost,
Tebi, angeljska radost!
O presveta, o blagrena,
Čista kakor še nobena;
Kdo clo med nebeščani
Tvoje je enakosti?

Naj svetejša! med hčeramí
Si, kar solnce med zvezdami;
Tebi, vir popolnosti,
Slavo vsaka stvar glási.
Zbor Serafov, cvet nebeštva,
Tebi péva: „čast človeštva“;
Vsak, ki Jezusa spozná,
Te slavi, Častitljiva!

Ti pa milostna Devica,
Čez vse angelje Kraljica,
Čast izročáš vso Bogú,
Bit' želiš le dekla Mu.
Še pod križem žalujoča,
Ko ljubezen vmira vroča
Na nas, pričo muk in rév,
Si ljubezni te odsév.

Radoslav.

Razgled po svetu.

Rimski sv. prestol in ruska vlada. „Monde“ 18. provinca naznanja pismo kardinala Simeoni-a do papeževih poslancaev. Zaznamnjana je z 20. vinot. 1877 in ozira se na razmére diplomatiške med svetim Sedežem in cesarako rusko vlado. Žalostno stanje katoliške Cerkve v ruskem cesarstvu in v poljskem kraljestvu je nagnilo sv. Očeta, da so zadevne dogodbe dali zbrati v posebno spominico (memorandum), ki naj se izroči ruskemu kanclerju knezu Gorčakovu. Knez Urusov, ruski opravník pri svetem Sedežu, pa je kardinalu Simeoni-u nazaj poslal ta dokument. Kardinal je torej vso to reč, kakor se je veršila, razložil zunanjim zastopnikom sv. Sedeža, da naj vse to naznanijo vladam, pri katerih so poročniki. K svoji lastni okrožnici je pridjal kardinal državni tajnik tudi omenjeno spominico s pismom vred, s katerim je bil Urusov spominico nazaj poslal, in pridjal tudi pismo, s katerim mu je bilo sporočeno, da jenja njegova vradna razméra s sv. Sedežem. „Unitá“, ki to naznanja, pristavlja, da vsi ti dokumenti so velike važnosti in da se utegne s tem naslednjíc še pečati.

Rus tedaj povrača Bogu za podeljenje zmage čez Turka s tim, da nespremišljeno in ošabno tare Njegovo sv. Cerkev; utegne pa še skusiti, da brezorožni papež, če tudi jetnik starček v Vatikanu, je močnejši memo turških terdnjav in pušk. Bila bi Rusija gotovo nepremagljiva moč, ako bi bila katoliška ali ko bi saj ne terla Kristusove Cerkve; tako pa si sama spodjeda srečo, sebi in sploh Slovanom. To je osoda nas Slovanov — v velikem, kakor v malem.

Ko je bilo to že stavljeno, je naznanil „Vaterland“ 23. t. m. vse omenjene vradne pisma. Za zdaj naj pristavimo samo kaj malega v bolj natanko pojasnjenje. Knez Urusov sam je ob času Pijeve škofovske 50letnice željo izrekel, naj bi sv. Oče ne razglasili očitne pritožbe zoper cesarsko rusko vlado, temuč naj bi po diplomatiški poti naznanili svoje pritežnosti in je celó kake koristi za katoliško Cerkev po tej poti dal upati.

Sv. Oče so nato res odjenjali, nekaj zato, da bi kdo ne rekel, da hočejo vojsko s Turkom v svojo korist obračati, nekaj pa, ker so mislili, da diplomatiško posredovanje vender utegne Cerkvi kaj koristiti. Bile so res pritožbe zarad trenja katoličanov v spominico (promemoria) zbrane: in ravno to spominico je Urusov — sam seboj v nasprotji — nazaj poslal, ne da bi jo bil poslal kanclerju Gorčakovu. To je neki ukazala petrograjska opravilna kancelija, tedaj ruska vlada. To pa je v diplomaciji neališano obnašanje do veljave sv. Sedeža, nad čimur stermé celó nekatoliški narodi. Za varovanje veljave in časti sv. Sedeža so torej sv. Oče ukazali z ruskim opravnikom zvezo pretergati.

Drobne novice. Iz Londona naznanujejo, da ondotna italijanska naselba je hotla obhajati slovesno mertvaško mašo za kralja Viktor Emanvela v italijanski cerkvi. Duhovstvo te cerkve je prosilo nadškofa Manninga privoljenja k temu. Odgovoril je nadškof, da je dopušena slovesna maša, prepovedane pa demonstracije. — „Daily Telegraph“ je 19. t. m. naznanil, da turško poslanstvo, ki ima primirja iskati, je v Ternovi vidilo velikega kneza Nikolaja, kateri pa je rekel, da se bo pogajal le samo v Adrijanopelnu, ki se bode zdajci zahtevalo, da naj se podá. Telegrafiralo se je povelje, da naj se izprazni Adrijanopel. — V Lodi-u na Laškem so nekaki lahkoživci (buontemponi) hotli obhajati slovesno veselico v dan kraljevega mertvaškega spreveda, gospóska jim je to prepovedala. „Bountemponi“ pa so se nad prepovedjo maševali poslavši okrog po ulicah glasbeno bando, da naj reže naj bolj vesele škriparije. Tudi tu je gospóska

vmés segla in razgnala škripače. Kaj neki prav za prav ti „buontemponi“ imajo za ušesi, ali samo „buon tempo“? — V Braziliji je zopet jela razsajati tako imenovana rumena merzlca. — V Parizu so bili pri maši za Viktor Emanvela naj večji neverniki in brezverci zraven ali okrog genveškega juda Gambetta! So ne mara ti možje slutiti, da je njih umerli prijatelj potreben obilne molitve, kali? Prišli so k tej maši le posebej z listki povabljeni: 4000 oseb. Bili so tudi odposlanci republikanov in bonapartovcev; ni pa bilo skoro nobenega „legitimista“ (opravičenca za francoski prestol). Povabljen k tej molitvi je bil še tudi turški poslanec, pa se je izgovoril, da je bolan. To se vé, da vabili niso kaki duhovni, ampak v Parizu stanujoči liberalni Italijani. — Tudi v Bolonji so karbonarji hotli imeti mertvašnico za umerlega kralja. Nadškof jim je dovolil, ni pa mogel dovoliti nalaš za ta namen zloženega „Oremus“ (molitve). Potepuhi so zato strašno divjali po mestu, se derli nad nadškofom, duhovni itd., pobijali okna, ulomovali vrata, skrunili cerkve itd. Tri ure so počeli kakor živi satani. Tako „molijo“ mladolaški demoljub; tiste baze nevredni škrici, ki so tudi v Benedkah o taki priliki kričali, da hočejo „osvoboditi Terst in Trentino“, — (kakor so namreč drugi „osvobodili“ Rim in drugo, do česar niso imeli nobene pravice). — Senatorski predsednik Tecchio, ki je imel nekak mertvaški govor v zbornici, je med drugim Viktor Emanvela imenoval „odrešenika Italije“: „Italia: Il tuo redentore...“ Se pač vidi, kakošen odrešenik?

Cvet in sad sreste molitve.

Zahvale.

Št. 1. Pred nekaterimi mesci sem se po „Danici“ priporočila naši ljubi Gospej presv. Serca in tudi obljubila, ako milost dosežem, katere sem prosila, v „Dan“ razglasiti, kar sedaj z veliko hvaležnostjo spolnujem. Prosila sem za dve milosti, in obe dosegla, kar le Marijni mogočni priprošnji pripisujem zato, ker poprej so bile vse natorne pomoči zastonj. Češena bodi Naša ljuba Gospá presv. Serca! Vsem v spodbudo in večji čast Božjo prav goreče priporočujem Marijo kot našo mogočno pomočnico zaupljivo častiti.

V Braslovicah, 14. prosinca 1878.

T. S. P.

Št. 2. Iz Amerike. Pri sv. Jožefu v Minesoti, 18. grudna 1877. (Pismo do preč. g. J. Volčiča.)

Visokočastitljivi gospod!

Ni mi znan nobeden, do katerega bi se upala s svojo prošnjo obrniti. — Oni pa, ki so se potrudili spisati tolikanj lepe bukve naši ljubi Gospej presvetega Serca, katere so tudi meni po sreči prišle v roke, upam, da bodo tudi tako dobri in meni pomagali spolniti obljube, ter dali moje sledeče pisanje v „Danico“ v češenje in zahvalo Naši ljubi Gospej presv. Jezusovega Serca in v spodbudo dragim rojakom.

Šli so namreč moja mati obiskat naše nekdanje sosede kakih šest do sedem ur deleč; na poti pa so hudo zboleli, tako, da ni bilo mogoče jih demú spraviti. Mógli so pod ptujo streho; bolezen je bila zmeraj hujši in nevarniši. Obraz je že bil kar črn in plav tako, da kdor jih je vidil, je kar rekel, — ne bodo več vstali, in izvedeni zdravnik je obupal, in me nesterpljivo priganjal, naj skerbitim, da bodo mati za smert prevideni, ker njih ure so izštete, — veliko takih bolnikov sem že vidil, ki pa ni nobeden čez 24 ur živel. (Čast tako vestnim zdravnikom, ki jim je skerb tudi za dušo bolnikov. Vr.)

V taki naglici, v žalosti in naj večji bridkosti sem že sama tudi skorej za gotovo mislila, da bodem drago mater zgubila; le samo neko tolažljivo zaupanje na pomoč naše ljube Gospé me nikdar zapustilo ni.

Koder sem nesla zdravila, peljala je pot ravno memo cerkve; v naj večji bridkosti grem pred oltar brezmadežne Device, nad katere glavo sem bila v dan njenega vnebovzetja v rahli čisti zrak vložila mali venec, katerega sem po popotnikih z Gorjanske fare prejela v svoje naj večji veselje in upam, da tudi Mariji v prijetno čast. Moliti mi notranja tolika bridkost ni pripustila; reči sem samo te besede zamogla: „Spomni se, o Gospá!“... dalje sem zilila skorej v čepe (?) svojo žalost k znožju presv. Device, in zapustivši jo sem obljubila sebe in mater zapisati v bratovšino naše ljube Gospé presv. Serca Jezusovega. In res, Tolažnica žalostnih, Zdravje bolnikov in Mati vedne pomoči je blagovolila pomagati hudo stiskanim pa terdno na Njo zapujočim.

Torej naj večji čast, priserčna hvaležnost in lju-bezen naši ljubi Gospej presv. Serca Jezusovega!

Njih pa še enkrat lepo prosim naznaniti to v „Danici“, in izročam Njim to svoje pismo popraviti, kakor sami za prav in potrebno spoznajo, s tem pristavkom, da kar sem pisala, je jasna resnica, ki je nam mnogim dobro znana.

Prosim, naj skerbé, da bote najini imeni zapisani tudi med ude v bratovšino naše ljube Gospé presvetega Serca, *) Nje, ki malo z velikim poverne; bode tudi Njim to blago delo obilno povernila; midve pa Njim bodeve prav hvaležni. K temu naš pozdrav!

Apolonija in Jera Hribar iz Gorjan.

Prošnje.

V bratovsko molitev so priporočeni: Neka oseba, ki je v nevarnosti dušne bolezni, se prav z velikim zaupanjem v molitev priporoča. — Nekdo za pravo poboljšanje. — Več zaradi rednega in vrednega prejemanja ss. zakramentov. — Neka zadeva v prid živim in mertvim. — Žena prav živo priporoča svojega od žganja nekoliko zmešanega, kletvinji in drugim pregreham vdanega moža, da bi se na mile priprošnje N. lj. G. poboljšal v svoje lastno zveličanje in v prid žalostne družine. — Oseba, vtopljena v mnogih težavah in stiskah, telesno zlo bolehná, in še tudi v nevarnosti zgubiti pogled, se gorko priporoča udom bratovšine Naše ljube Gospé presv. Serca, naj bi jo tudi oni prosili za njo, da bi ji Ona, ako je volja božja, sprosilá pomoč v teh zadevah, in jo posebno obvarovala zgube čči. Hvaležnega serca hoče, ako bo uslišana, po „Danici“ zahvalo naznaniti.

Bratovske zadeve.

Nameni in priporočevanja pri sv. maši in sploh v molitvi za mesec svečan.

I. Glavni namen: Vsesplošno poboljšanje katoličanov, še dolgo ohranjenje Pija IX, in zmaga sv. Cerkve.

II. Posebni nameni:

1. svečan. Sv. Ignacij mučenec. Priporoč.: Mornarji, zoper njih navadne napake in pregrehe; zlasti slovanski. Več prav hudo nadložnih oseb. Vsi pijančevanju in kletvinji vdani, še posebno naše dežele. Spovedenci za Svečnico.

2. Svečnica. Priporoč.: Vsi nekeršeni in keršeni nevérci za razsvitljenje. Delavci brez dela in njih družine. Več krivovércev za spreobrnjenje.

*) Se je spolnilo. Vr.

3. Sv. Blaž. Priporoč.: Rojaki tega svetnika za spreobrnjenje. Ajdovski otročiči, da bi jim Bog sv. kerst naklonil; tako tudi keršanski. Več družin za strah Božji.

Življenje štirinajsternih pomočnikov v sili.

XI. Sv. Egidij, pušavnik in opat.

(Dalje.)

Po srečni vožnji stopijo na suho v mestu Marsiliji (Marzelu) na Francoskem. Egidij tukaj zvé, da sveti Cezarij, škof v Arelatu (zdaj se imenuje to mesto Arles, reci Arl) škofijo vlada. Velike čednosti tega svetega škofa ga tje vlečejo, da bi pod njegovim vodstvom zvedil pota Božje in duhovnega življenja. V Arelatu ga prijazno sprejme bogata vdova, in mu prav gostoljubno postreže. Pervi večer pri večerji sliši naš svetnik v drugi stanici žensko močno ječati in zdihovati, in vpraša, kaj to milo stokanje pomeni. Vdova mu odgovori: „Moja hči Teokrita je, ki ima že tri leta hudo merzlico. Velike svote sem že zdravnikom izdajala, pa ji niso mogli prav nič pomagati. Morda ti veš, kaj bi ji koristilo?“ Egidij vstane, gre k bolnici in moli, in zdajci je bila ozdravljena. Ta čudež slovi po vsem mestu, tudi sveti škof Cezarij ga zvé, in pošlje svojega velicega dijakona po čudodelnika. Prišlega sveti škof spoštljivo sprejme in ga po mnogih pogovorih prosi, naj posihmal pri njem v njegovi hiši ostane. Egidij je škofu za to neprecenljivo dobroto hvaležen, dve leti pri njem stanuje in se njegovega pobožnega duhá navzema. Po dveh preteklih letih se zbudi v njem neugasljiva želja mesto zapustiti in v tihi samoti živeti; prepelje se čez reko Rodan (Rhodanus, Rhone) in si išče v gozdu berloga ali votline, kjer bi v tihi samoti Bogu služil. Najde pa, gotovo po Božji naredbi, pobožnega pušavnika Veredemija, ki je po svoji svetosti in čudežih široko okrog slovel. Ta pušavnik je prebival v nekaki lopi pod visoko skalo. Pri tem bogaboječem možu se Egidij mudi nekoliko časa, ter ga v ostrem življenji na vso moč posnema. Tudi tukaj dela čudeže zlasti nad bolniki, ki jim zdravje pogosto od Boga sprosi. Glas njegovih čudežev se naglo po vsi okolici razširja. Ljudstvo k njemu prihaja. Svetnik se zopet boji ljudske časti in hvale, da bi mu serca ne spridila, toraj sklone ta kraj zapustiti in si druge bolj skrite samote poiskati.

Egidij vzame slovo od svojega prijatla, pobožnega pušavnika Veredemija, gre dalje po gozdu in dojde na tisti kraj, ki se je imenoval Septimanija, blizu kraja, kjer se Rodan v morje izliva. Tukaj si najde vgodno stanovanje in studenec merzle vode pod pečino, ki je bila okrog in krog z drevjem in germovjem obrašena. V tej tihi samoti neprenehoma moli za zveličanje vsega ljudstva francoske dežele. Hrana so mu bile koreninice in zeliša in voda njegova pijača. Da je bilo njegovo samotno in ostro življenje po Božji volji, je Bog sam s čudežem poterdil, ker mu je vsak dan ob gotovi uri pošiljal košuto (jelenko), ktera ga je z mlekom preskerbljevala. Tri leta vživa v vedni molitvi in premišljanji nebeške sladkosti v tej samoti, da ni nihče zanj vedil. Flavij Wamban, kralj Gotov, ki je tisti del francoske dežele v svoji oblasti imel, napravi lov v omenjenem gozdu. Lovski psi kmalo zasledé in po gozdu gonijo tisto košuto, ki Egidija z mlekom preskerbljuje. Prestrašena košuta beži k pečini k Božjemu služabniku in ga z milim mukanjem pomoči prosi. Svetnik pride iz svojega berloga pred pečino in sliši lajanje psov in vpitje lovcev. Ko sveti pušavnik pse ugleda, berž spozná, da je nevarnost za košuto velika; toraj poklekne

in Boga prosi, naj mu dobrotnico in rednico pri življenji ohrani. Svetnik vstane in košuti migne, ta se mu k nogam uleže; psi pa ostanejo za lučaj kamna deleč od pečine in si ne upajo blizo priti, lajajo in lajajo, dokler jih noč ne posili z lovci vred domú se verniti. Lovci pripovedujejo kralju, kaj in kakó se je godilo, da se namreč psi niso upali k pečini, pod katero se je bila košuta skrila. Kralj sluti čudovito, božjo reč, povabi škofa na lov, gre z njim, z lovci in psi k pečini. Psi zopet lajajo in se proti pečini zaganjajo, pod njo pa se vender le ne upajo. Nekdo izmed lovcev sproži piščo v predpečino, kjer je bila košuta skrta, da bi jo bil prepodil; pa je ni bil zadel, ampak le pušavnika in ga kervavo ranil. Lovci prerijejo gošavo in grečo pod pečino, pa kako stermé, ko vidijo pušavnika kervavega v dolgem oblačilu, njemu pred nogami pa košuto ležati. Berž se vernejo in povedó kralju, kaj so vidili. Kralj in škof gresta v berlog, prijazno pozdravljata pušavnika, ter ga vprašata, kdo da je. Egidij jima razodene svoje ime in svoje življenje. Kralj in škof mu padeta k nogam in ga prosita odpušenja in miujeta, da se mu je tolika krivica zgodila v njegovem bogoljubnem, samotnem življenji. Svetnik ju tolaži z božjo previdnostjo, ki ljudem vse v zveličanje obrača. Kralj mu ponuja zdravnika in zdravila za veliko in nevarno rano, tudi veliko svoto denarjev in družih daril. Pušavnik pa vse te ponudbe prav lepo hvaležno odvrča, rekoč: „Za moje zdravje bo Bog skerbel, prosil pa ga bom, da raj mi ta rana ostane za pokoro ves čas mojega življenja; ponudene denarje in darila pa ubogim razdelite, ker jih jaz v samoti ne potrebujem.“ Kralj se čudi nesebičnemu možu, ki ne išče svojega dobička. Kralj, škof in drugi se poslové z možem Božjim in se vernejo domú. Kralj prepové lovcem, da ne smejo v tem gozdu zverin loviti, dokler bo košuta svetega pušavnika z mlekom preskerbljevala.

Kralj posihmal pogostoma obiskuje svetega pušavnika, nekoliko zato, da se nad njegovim lepim zgledom spodbuja in se mu v molitev priporoča, nekoliko pa tudi zato, da od njega prejema lepe nauke in dobre svete. Nekega dne mu kralj zopet ponuja veliko denarjev, svetnik pa mu reče: „Mogočni kralj! če se že hočete Bogu hvaležnega skazati, dajte njemu na čast sozidati samostan in cerkev.“ Kralj z veseljem sprejme svet pušavnikov, ter dá na tistem kraji sozidati samostan in dve cerkvi, eno na čast svetemu aposteljnu Petru in vsim svetnikom, eno pa zraven berloga na čast svetemu spričevavcu Privatú, v kateri je Božji mož vse noči premolil. Ko je bil samostan dodelan, se pušavnik vanj preseli, in sprejema vanj novince, kateri so želeli pod njegovim vodstvom živeti po vodilih svetega Benedikta. Kralj podari temu samostanu 5000 stopinj zemlje po dolgosti okrog samostana, toliko stopinj je bil namreč sveti Egidij kralju naproti prišel. Po kraljevi želji so si menihi Egidija enoglasno opata izvolili, s svojimi prošnjami pa so svetega opata tako dolgo nadlegovali, da se je dal za mašnika posvetiti.

(Konec nast.)

Listek za raznoterosti.

Zahvala. Pred svojim odhodom iz Ljubljane sem prejemal toliko znamenj spoštovanja in ljubezni in pri svojem dohodu v Hrenovice toliko čestitanja in vdanosti, da se čutim dolžnega po tej poti serčno se zahvaliti preč. semenjakemu predstojništvu, gospodom bogoslovcem (zlasti za prepomenljivi dragi spominek), go-

spodom duhovnom in vsem faranom Hrenoviške duhovnije, posebno gosp. županu Doles-u. Bog vam poverži in blagoslovi nas vse!

Hrenovice, 21. jan. 1878.

Dr. J. Sterbenc, farni oskerbnik.

Glasi katoliške družbe, 3. in 4. zvezek skupaj, se razpošiljajo. Vsi gospodje in drugi goreči Slovenci so prošeni, naj razširjajo v prid narodu te lične in podučne knjižice. Udje jih dobivajo brez plače, za druge je zadnji (3. in 4.) zvezek po 15 kr., poprešnja dva po 10 kr.; tedaj vsi zvezki dozda za 35 kr. Tudi bodi priporočeno gg. pisavcem, naj pošiljajo za te knjižice kaj stvarine, za naš narod primérne. Iz dosedanjih spisov bo vsak lahko spoznal, v kaki šegi naj bi bili spisi.

Darilca udom sv. Detinstva. Dobili smo od vodstva sv. Detinstva številno lepih večih podob za darilca pridnim udom té družbe, s pristavkom, da letos utegne dobiti vsak deseti v zapisniku tako darilce. Po tem tedaj dobijo letos lepe podobe naslednji družniki izmed teh, kar jih imamo v tukajšnjem zapisniku: Kajzar Janezek, Škafar Lojza, Ramovš Mar., Fr. Gartner, Rebič Frančiška, Ihan Frančiška, Terdina Marička, Moravec Ana, Kavčič Mar., Božič Leop., Seliškar Ana, Mav Mar., Čandek Mar., Friškovec Mar., Kastelic France, Lesjak France, Marchiotti Liza, Razdert Micka, Podobnik France, Škufica Jožek, Vičič Natalija, Likar Jozefa, Brus Mar., Pirč Frančiška, Čuk Neža, Juvan Frančiška, Šebenik Terezija, Torkar Martin, Zupanec Ivan, Sedej Frančiška, Ahačič France, Keželj Lojze, Černagoj Jerica, Petkovšek Terezija, Dolencec Jožek, Lenčan Matija, Hvartar Mar., Strus Jovana, Černagoj France, Erjavec Ana, Mejač Peter.

Ti tedaj naj pridejo po darilca. Ako bi kateri podobe ne vzel, ostane za darilo naslednje leto. Vr.

Na Gojzdu je umerl ondotni administrator čast. g. Mat. Kuhelj. R. I. P.

V Idriji je umerl č. g. Luka Tukač, fajm. v pokoj, iz Poreško-Polske škofije, rojen v Idriji 17. vinot. 1805. R. I. P.

Po novem duhovskem imeniku je v 24 dekanijah Lavantinske škofije 189 fará; 31 lokalij; kaplanij 201 (med temi 37 praznih); 6 beneficij (med temi 4 prazne). Duhovnov v pastirstvu je 385; v družih službah je 25 medavetnih in 33 redovnih duhovnov; v pokoju 54. Tedaj vsih duhovnov 497. Bogoslovcev 31. Cerkev in kapel 669. Vsih vernikov 456.304. — Umerlo (od srede vinot. 1876 do srede vinot. 1877) je 16 duhovnov. — Imenik ima tudi po mescih zaznamnjane perijodiške vlage in kdaj da jih fare in kloštri morajo skoz leto oddajati v škofijstvo ali drugim vradnijam. — Samostan čč. oo. minoritov v Ptujju ima 9 duhovnov; čč. oo. frančiškanov v Nazaretu 7 patrov, 1 klerika in 4 brate; samostan ravno tega reda v Brežicah 6 patrov in 4 brate laike; enako v Mariboru 6 patrov in 5 bratov laikov; ravno tega reda v Haložah pri sv. Trojici 5 patrov in 4 br.; samostan čč. oo. kapucinov v Celu 4 patre in 4 br.; misijonska hiša čč. oo. lazaristov v Celu 5 mašnikov in 5 br. — Ženski redovi so: Usmiljene sestre v Mariboru, v Ptujju, v Celu, v Trebovlji; — šolske sestre sv. Frančiška v Mariboru, in šolske sestre pri sv. Petru ob Mariboru.

† **P. Mansvet Lovša**, mašnik v kapucinskem redu, je umerl, previden s ss. zakramenti, 21. jan. v kapucinskem samostanu v Švanberg-u na Štajerskem. V naj lepših letih umerl — silno dobra, pohlevna duša — je bil rojen v škofji Loki l. 1850. Gimnazijo je študiral v Ljubljani, stopil potem v red kapucinski ter bil maš-

nik posvečen l. 1874. — V minulem poletji je še obiskal svoj rojstni kraj in nektere znance in prijatelje po Gorenskem. Naj bode vsem priporočen v molitev, zlasti tudi njegovim nekdanjim součencem in prijateljom na gimnaziji Ljubljanski. R. I. P.

Pogrebci Pija IX. Mnogi časniki pripovedujejo, da je imel kralj Viktor Emanuel pretek. 31. grud. s svojimi ministri osodovati svet: kakošne ceremonije žalovanja naj bi se napravile po smerti Pijeve, katero so takrat vsi njegovi nasprotniki videli prav blizo pred očmi. Kralj je bil tudi že podpisal dotično povelje, ki je določevalo vse obrede in obleko žalovanja (livreje) pri dvornih služabnikih na Kvirinalu (sedaj kraljevi palači). Toda nad nami vlada roka Božja, ki se ne derži kraljevih in ministerskih nasvetov, temveč prekriža vse njihove sklepe; „človek obrača, Bog oberne“. „Livreje“, odločene za rabo po Pijeve smerti, se rabijo za žalostinko tistih, ki so bili skovali ta sklep. Kakor odpada na tla pérje jesenski čas s ternja okrog terte in segnije, dokler ne ostane sama gola terta, — ravno tako cepljejo v grob marsikteri nasprotniki Pijeve, ki so se šopirili nad njim; Pij IX, ki je namestoik tistega, ki je rekel: „Jaz sem vinska terta“, še vedno stoji ko terta, ko pa marsikaj ternjevega pérja že davno gnjuje v zemlji.

Poslednje novice. Turki so zapustili tudi Filipopol in Adrianopol in zbirajo se v Carigradu in okrog k zadnji brambi. Zraven turške vojne vrè tudi ljudstvo v Carigrad v tolikih množicah, da kristjani le še po cerkvah nabajajo podstrešja. Rusi pa z veliko naglico tiše za Turkom, in sicer en oddelek iše v oblast dobiti Galipoljsko terdnjavo ob morski ožini, po kateri gredo barke v Carigrad. Tako utegne Rus tudi Dardanelle dobiti v svoje gospostvo. Med tem se v Kazanliku ob Balkanu turški poslanci pogajajo z Rusom za primirje; kaže pa, da Rus o tem ne mara dosti slišati, dokler ne pride v Carigrad.

Duhovske spremembe.

V Kerški škofiji: Č. g. Kar. Černič, knezo-škof. duh. svetovalec in fajm. v Globasnici, je dobil faro M. D. pri Jezeru. — Za provizorja gresta čč. gg.: Jož. Rakeb iz Golševega v Vetrinji, Konr. Baumgartner iz Sokolovega v Knježevu. — Umerli so čč. gg.: Lovro Hofer, fajm. v Knježevem, 19. grudna; Šim. Kramar, zlatomašnik in fajm. v št.-Štefanu, 3. pros.; Mih. Holibar, fajm. v Vetrinji, 5. pros.; Ant. Stroj, fajm. v št.-Jurji na Vinskih goricah, 17. pros. R. I. P. — Razpisani ste tari: Globasnica in Vetrinji do 26. sveč.

Dobrotni darovi.

Za hiralnico pri sv. Jožefu v Ljubljani: Neimenovana 5 gl.

Za družbo sv. Vincencija: Neimenovana 5 gl. — M. G. 1 gl.

Za novo cerkev M. D. v Suši: Neimenovana 1 gl. — Tri osebe 1 gl.

Za afrikanski misijon: Gč. Reza Vučar 1 gl. 5 kr. — Fr. Lovšin 1 gl.

Za sv. Detinstvo: Gč. R. Vučar 25 kr. — Železniški otroci 2 gl. 40 kr. — G. M. Poč 4 gl. 55 kr.

Pogovori z gg. dopisovalci.

Gosp. Val. Kl. na V.: Prejel in bom skerbel, da se opravijo. — G. F. T. v S.: Zastanek naznanili opravištvu.